

DOBREPOLJCI O GOZDARSTVU

Pri svojih zahtevah smo premalo vztrajni in glasni

Na pobudo članov SKZ-LS je bil 20. januarja 1991 sklican v Jakličevem domu na Vidmu v Dobrepolju zbor kmetov in drugih lastnikov gozdov z območja Dobrepolje. Zbora so se udeležili tudi gostje člani kmečke zveze iz Ribnice in Velikih Lašč. Namen zbora in sam potek je imel izrazito delovni značaj. Dobrepoljci, ki so se v velikem številu odzvali vabilu (zbralo se jih je okoli tristo in so prostorno dvorano napolnili do zadnjega kotička), so medse povabili tudi g. Ivana Omana, člana predsedstva RS in predsednika Slovenske kmečke zveze – Ljudske stranke, in predsednika Skupščine občine Grosuplje g. Rudolfa Rometa, ki je tudi član SKZ-LS.

Po uvodni proceduri je Anton Japočič, ki je bil izvoljen za delovnega predsednika, podal nekaj uvodnih misli za nadaljnjo razpravo in sklepanje. V uvodu je predvsem poudaril, da je sedanja gozdarska zakonodaja in celotna organizacija gozdarstva zasnovana na preživelih boljševističnih zamislih in v celoti naravnana v podružbljanje privatnih gozdov. Lastniki kot edini kompetentni za odločanje v svojih gozdovih pa so odrinjeni na stranski tir, tako pri pripravi zakonodaje kot pri odločanju sploh. Gozdarski strokovnjaki, ki so v glavnem zaposleni z organiziranjem lastne organizacije pa predstavljajo močan gozdarski lobi, ki v sredstvih javnega obveščanja in na drugih ravneh umetno ustvarja kampanjo za ohranitev obstoječega stanja in manipulira z javnostjo. Primer za to je tudi osnutek zakona o spremembah zakona o gozdovih, ki poleg nekaj dobrih rešitev ohranja kompleksen sistem planiranja in odkazovanja, po preživelih metodah s tem, da celotno breme tega aparata prevlači na republiko. Krivda za to je tudi na naši, kmečki strani, ker smo pri svojih zahtevah premalo vztrajni in glasni.

Po uvodni besedi je povzel besedo g. Ivan Oman, ki je vse misli iz uvoda v celoti podprl in pri tem poudaril, da so tudi v kmečki zvezi na teh stališčih. Niso zadovoljni z dolgotrajnimi pripravami zakona o gozdarstvu. Moratorij o sečnji je bil sprejet 1. 7. 1990 za pol leta in sicer z namenom, da se pripravi zakon, ki bi razrešil vse nastale probleme. Za pripravo zakona je zadolžen Republiški komite za kmetijstvo in gozdarstvo, vendar ni zaželenega učin-

ka, ker izgleda, da kadri, ki to pripravljajo, ne delajo v našem interesu. Prav zaradi tega zavlačevanja pri pripravi zakona sta se g. Oman in g. Podobnik posvetovala z ministrom g. Ostercom in predsednikom vlade g. Peterle-
tom. Zavzeli so se, da pride predlog zakona čimprej pred skupščino.

Po novem naj bi se odpravila odkazila v kmečkih gozdovih. Nova zakonodaja ukinja monopol gozdarskih organizacij, ker se prejšnji zakon ne sklada s sprejetimi ustavnimi amandmaji. Ker pa ni zakona, bi se moral moratorij podaljšati za pol leta. V zakonu o gozdovih nastajajo neke razlike med strokovnjaki in kmečko zvezo, vendar bodo razlike vskladili med seboj. GG takih kot so sedaj po novem zakonu ne bo več. Obdavljenje gozda bo po katastru (predlogi so, naj se ugotovi in upošteva zaloga v gozdu ter lega gozda). Dokler pa velja še stari zakon, bodo ob sečnji GG pobirali še vedno biološko amortizacijo in druge dajatve, kar predstavlja z ozirom na novi davčni zakon dvojno obdavčitev.

Zato je še bolj nujno takojšnje sprejetje zakona. Na vprašanje, kako se izogniti dvojni obdavčitvi, je bil mnenja, da do uveljavitve novega zakona kmetje sekajo samo najnujnejše, z ostalo sečnjo pa počakajo.

G. Ivan Oman je sodeloval tudi v nadaljnjem poteku zbora in odgovarjal na vprašanja. Izrazil je tudi pripravljenost SKZ LS, da izstopi iz vladne koalicije, če se problemi gozdarstva ne bodo rešili v zadovoljstvo kmetov.

Gospod Rudolf Rome nam je postregel s podatki, da je na območju Dobrepolja 4710 ha gozdov, od tega 610 ha v družbeni lasti, 4100 v privatni lasti, kar predstavlja zelo pomembno kategorijo tako za občino kot za republiko. Dobrepoljci pa so podali cca 200 zahtev za vračilo po vojni odvzetih gozdov. Občina podpira zahteve kmetov po ureditvi gozdarske, združene in druge zakonodaje, kot tudi podpira zahteve za vračilo odvzetih zemljišč bodisi v povojnih kot tudi v arondacijskih postopkih iz let 60 do 63, ki so v Dobrepolju in v grosupeljski občini bili še posebej pereči.

Po daljši razpravi, ki je bila tu pa tam tudi polemična, deloma pa tudi izven predlagane in obravnavane teme, so enoglasno sprejeli tudi sklepe.

Sklepi zbora kmetov in drugih lastnikov gozdov

Izhajajoč iz ustavne pravice do zasebne lastnine in svobodnega upravljanja in razpolaganja z njo sprejemamo kmetje in drugi lastniki gozdov z območja Dobrepolja, ki obsega krajevne skupnosti Videm, Ponikve, Kampilje in Ilova gora, zbrani na zboru kmetov in drugih lastnikov gozdov v Jakličevem domu na Vidmu, sledeče sklepe, ki se jim pridružujejo tudi drugi lastniki gozdov, ki niso prisotni na tem zboru:

1. Od Izvršnega sveta RS in Skupščine RS zahtevamo takojšnjo ureditev gozdarske in združne zakonodaje, ki bo prilagojena novo nastali politični situaciji. Pri tem se zavzemamo:

a) Za takojšnjo ukinitve vseh pristojnosti, ki jih imajo sedanja gozdna gospodarstva in TOK-i kooperacije na gozdovih, ki so lastnina občanov oz. takojšnjo splošno ukinitvev GG-jev. Zahtevamo prost promet z lesom, takojšnjo ukinitvev posameznega odkazila dreves in drugih oblik prisile nad lastniki s strani birokratske tehnološkega aparata. Ne pristajamo na nobeno vrsto prisilnih, oddelčnih in drugih sečenj, ki se izvajajo sedaj in ki bi jih gozdarski lobi rad zadržal tudi v novi zakonodaji. Boljševistične petletke morajo tudi iz novega osnutka zakona.

b) Zavedamo se, da so gozdovi tudi splošnega družbenega pomena zato predlagamo:

– ustanovitev gozdarske svetovalne službe, ki naj bo republiška ustanova po zgledu kmetijske pospeševalne službe. Ta služba naj skrbi za izobraževanje kmetov in drugih lastnikov gozdov o izrabi, gojitvi in načinu izkoriščanja gozdov. V doglednem času pa pričakujemo na novo izobražene strokovnjake, ki bodo kot svetovalci pokrivali gozdarstvo in kmetijsko dejavnost in istočasno bili tudi ekonomski svetovalci, s čimer bi se izognili dvojnosti. Število delavcev v tej službi mora biti zakonsko strogo omejeno in racionalizirano. Predlagani osnutek zakona o spremembah zakona o gozdarstvu tega ne zagotavlja, ker predvideva vključiti v to službo vsa tista nepotrebna birokratska, boljševistična planska etatična opravila, ki so s pravicami lastnikov in racionalizaciji poslovanja v celoti skregana. Po sedanjem osnutku bi se vsa nepotrebna birokracija samo prenesla iz GG-jev na republiko.

– da se izognemo samovolji, ki je obstajala do sedaj in da preprečimo morebitne zlorabe in kraje pri izkoriščanju gozdov, predlagamo ustanovitev, oz. prestrukturiranje obstoječe gozdarske inšpekcije, ki bo preprečevala in kontrolirala zlorabe in kraje tako v zasebnih kot družbenih gozdovih. Ta institucija mora biti neodvisna od pospeševalne in reprodukcijske verige (neke vrste gozdarska policija). Tudi te službe morajo biti kadrovske nominirane (v naprej določeno število za celo Slovenijo).

c) Da bi lahko prešli na predlagani sistem, je nujno potrebno istočasno z ostalo zakonodajo urediti sistem obdavčitve gozdov, ki mora biti

rešen s čim manj administriranjem in mora biti prilagojen predlaganemu prostemu trgu, kakor tudi zakonsko določiti način vzdrževanja potov in vlak. Vsi ostali prispevki so nepotrebni. Biološko obnovo in vzdrževanje morajo opravljati lastniki sami v višini in obsegu njihovega interesa in na sveta svetovalne službe, razen kadar gre za gozdove s specialnim pomenom. Ena od možnih obdavčitev, ki bi v dobri meri preprečila manipulacijo, je obdavčitev po hektarju s tem da se gozdove preklasira (določi vrednostne razrede) po vnaprej določeni metodologiji, ki se po potrebi lahko korigirajo na določena obdobja. V primeru ekoloških in drugih naravnih katastrof, pa se uvede posebne olajšave za vsa leta trajanja posledice teh katastrof in ujem.

Če trdimo, da so gozdovi splošnega družbenega pomena, ki opravljajo tudi ekološko funkcijo in imajo vsi državljani, oz. posamezne kategorije državljanov pravico, da uživajo te splošne dobrine, morajo za vzdrževanje te funkcije tudi prispevati svoj delež v višini in obsegu svojih pravic. Stanje, v katerem je lastnik samo plačevalec vseh mogočih dajatev – ne pa predvsem upravljelec, koristnik so pa vsi je preprosto rečeno nevzdržno in brez logike in spominja na fevdalni sistem.

d) Zahtevamo čimprejše sprejetje zakona o zadrugah

Izhajajoč iz stališča, da je kmetija oz. kmečko gozdarstvo nedelj